

Πρόγραμμα Εργαστηρίου

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

17:30–18:00 ΥΠΟΔΟΧΗ - ΕΓΓΡΑΦΕΣ

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΤΕΛΕΤΗ

18:00–18:30 Χαιρετισμός της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου

Χαιρετισμός της Ιεράς Κοινότητας του Αγίου Όρους Άθω

Χαιρετισμός του Υφυπουργού Εσωτερικών αρμόδιου για θέματα Μακεδονίας - Θράκης, κ. Σταύρου Καλαφάτη

Χαιρετισμός της Διευθύντριας του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού, κ. Αγαθονίκης Τσιλιπάκου

Χαιρετισμός και κήρυξη έναρξης των εργασιών από τον Δήμαρχο Θεσσαλονίκης και Πρόεδρο του Δ.Σ. της Αγιορειτικής Εστίας, κ. Κωνσταντίνο Ζέρβα

Εισαγωγή στο Έκτο Επιστημονικό Εργαστήριο από τον κ. Κρίτωνα Χρυσοχοΐδη, Πρόεδρο της Επιστημονικής Επιτροπής

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

18:30–19:10 **Μοναχός Κοσμάς Σιμωνοπετρίτης**, Δρ Φιλολογίας - Γλωσσολογίας ΑΠΘ

Ποιος ήταν ο Πανσέληνος; Η ταυτότητα του καλλιτέχνη του Πρωτάτου και ο καθορισμός των συνθηκών και του χρόνου της αγιογράφησης

19:10–19:40 **Θανάσης Σέμογλου**, Καθηγητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης ΑΠΘ

Ξανά στο Πρωτάτο. Εικονογραφικές επανααναγνώσεις της χορηγικής του ταυτότητας

19:40–20:10 **Αναστάσιος Παπαδόπουλος**, Αρχαιολόγος, ΜΑ Βυζαντινής Αρχαιολογίας ΑΠΘ

Η υπογραφή του Ευτυχίου στο Πρωτάτο. Δήλωση της παρουσίας του καλλιτέχνη ως αντανάκλαση του υλικού κόσμου

20:10–20:20 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

20:20–20:50 **Δημήτριος Ν. Θεοχάρης**, Δρ Κλασικής Φιλολογίας και Επιγραφικής ΑΠΘ

Το Προχριστιανικό παρελθόν του Αγίου Όρους. Η συμβολή των επιγραφικών τεκμηρίων

20:50–21:20 **Robert W. Allison**, Professor Emeritus of Religion and Classical and Medieval Studies, Bates College (ΗΠΑ)

The Lavra of Phteris and the Origins of Philotheou Monastery

21:20–22:00 ΔΕΞΙΩΣΗ

ΣΑΒΒΑΤΟ 10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

ΤΡΙΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

10:00–10:30 **Eka Tchkoïdze**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Ilia State University (Γεωργία)

Ένα πρώιμο βηρικό χειρόγραφο, το λεγόμενο Παράδεισος (977) και οι κολοφώνες του

10:30–11:00 **Δημήτριος Κ. Αγορίτσας**, Δρ Βυζαντινής Ιστορίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Ο Ησυχασμός μεταξύ Αγίου Όρους και Κωνσταντινούπολης επί πρώτων Παλαιολόγων

11:00–11:30 **Maja Nikolić**, *Research Associate, The Institute for Byzantine Studies, Serbian Academy of Sciences and Arts (Σερβία)*
Ο δεσπότης Στέφανος Λαζάρεβιτς και το Άγιον Όρος

11:30–12:00 **Γιάννης Νίχοφ - Παναγιωτίδης**, *Βυζαντινολόγος*
Τα παλαιότερα οθωμανικά έγγραφα του Αγίου Όρους και το βυζαντινό δίκαιο

12:00–12:30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

12:30–13:00 **Vanessa R. de Obaldía**, *ERC - Johannes Gutenberg-Universität Mainz (Γερμανία)*
Insights into the Earliest Documents from the Ottoman Holdings of Simonopetra Monastery

13:00–13:30 **Ευάγγελος Αθ. Παπαθανασίου**, *Αρχαιολόγος*
Το Μετόχι της Ι. Μ. Ιβήρων στη Σαμοθράκη (Ιστορία - Μνημεία)

13:30–14:00 **Serhii Shumylo**, *PhD in History, ThD, Director of the International Institute of the Athonite Legacy (Ουκρανία)*
St. Elias Skete on Athos and its connections with monasticism and the Cossacks in the Ukrainian lands in the second half of the XVIII - first half of the XIX centuries

14:00–14:30 **Ιωάννης Καστανάς**, *Μεταδιδάκτωρ - ΣΕΠ Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Λευκωσίας, Δικηγόρος Αθηνών*
Η εγκόλπωση του κανονικού καθεστώτος του Αγίου Όρους στη πολιτειακή δικαιοταξία

ΠΕΜΠΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

17:00–17:30 **Παναγιώτα Τζήκα**, *Εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Ειδικότητα Κοινωνικών Επιστημών), Νομικός*
Μνήμη θανάτου: Διδασκαλία και βιώματα σύγχρονων Αγιορειτών Αγίων

17:30–18:00 **Αρχιμανδρίτης Νεκτάριος Καλύβας**, *Εφημέριος Ιερού Ναού Μεταμορφώσεως Σωτήρος Ιτέας, Ιεροκήρυκας Ιεράς Μητροπόλεως Φωκίδας*

Η συνοδεία των Παπακυριλλαίων στην Νέα Σκήτη

18:00–18:30 **Αντώνιος Κουτεντάκης**, *Θεολόγος, Ιστορικός, Διπλωματούχος Λειτουργικής και Βυζαντινής Μουσικής, Υπ. Διδάκτωρ Ιστορίας Πανεπιστημίου Κρήτης*
Η Δευτέρα της Διακαινησίμου στις Καρμές. Από τις χειρόγραφες πηγές στην σύγχρονη λειτουργική πράξη

18:30–19:00 **Δημοσθένης Κακλαμάνος**, *Αναπληρωτής Καθηγητής Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ*
Αγαπίου Λάνδου του Κρητός, *Νέος Παράδεισος*. Πηγές και μέθοδος εργασίας

19:00–19:30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΕΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

19:30–20:00 **Δημήτριος Αν. Δίγκας**, *Αρχαιολόγος*
Το παρεκκλήσι του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου, στο κελλί του Αγίου Προκοπίου της μονής Βατοπεδίου και ο ζωγράφος Αντώνιος

20:00–20:30 **Αρχιμανδρίτης Εφραίμ Γκιβίσης - Εσφιγμενίτης**, *Αρχιμανδρίτης Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, Θεολόγος, Υπ. Διδάκτωρ Βυζαντινής Αρχαιολογίας ΑΠΘ*
Ένα καλλιτεχνικό αποτύπωμα Αγιορειτών ζωγράφων του 17ου αιώνα. Ο ζωγραφικός διάκοσμος του Αγίου Γεωργίου Προβάτας

20:30–21:00 **Μοναχός Πατάπιος Καυσοκαλυβίτης**, *Βιβλιοθηκάριος Ιεράς Σκήτης Καυσοκαλυβίων, Δρ Θεολογίας ΑΠΘ*
Άγνωστες φορητές εικόνες των ιερομονάχων Διονυσίου του εκ Φουρνά και Παρθενίου του Σκούρτου

21:00–21:30 **Σταύρος Ζαχαριάδης**, Δρ Βυζαντινής Αρχαιολογίας ΑΠΘ
«Ιερά Κεράμεια». Κεραμική από το Πηγάδι της Παναγίας,
της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου

ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

ΕΒΔΟΜΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

11:30–12:00 **Θωμάς Μαφρέδας**, Υπ. Δρ, MSc Συντηρητής Έργων Τέχνης
Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Σταμάτιος Μπογιατζής, Αναπληρωτής Καθηγητής
Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής
Δημοσθένης Αβραμίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής ΑΣΚΤ
Γιώργος Φακορέλλης, Αναπληρωτής Καθηγητής ΑΣΚΤ
Σταμάτιος Αμανατιάδης, Δρ Ηλεκτρολόγος Μηχανικός,
Μηχ/κός Η/Υ, Μεταδιδακτορικός Ερευνητής ΑΠΘ
Γιώργος Καραγιάννης, Δρ Ηλεκτρολόγος Μηχανικός,
Μηχανικός Η/Υ Επιστ. Δ/ντής Ιδρύματος Ορμύλια
Ελένη Κουλουμπή, Δρ Conservation Scientist, Εθνική
Πινακοθήκη - Μουσείο Αλέξανδρου Σούτσου, Τμήμα Συντήρησης,
Εργαστήριο Φυσικοχημικών Ερευνών
Αναγνώριση των υλικών και της τεχνικής της ζωγραφικής
σε ανυπόγραφα έργα που αποδίδονται στον Διονύσιο
του εκ Φουρνά και το εργαστήριό του

12:00–12:30 **Νικολέτα Τζάνη**, Δρ Ιστορικός της Τέχνης. Δήμος Βόλου
και Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Ο γάλλος ζωγράφος και γλύπτης Paul Jouve στον Άθω

12:30–13:00 **Ιωάννης Λιάκος**, Επίκουρος Καθηγητής Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ
Η ψαλτική παράδοση της Μονής του Παντοκράτορος
κατά την περίοδο 1800–1950 μέσα από τα μουσικά
χειρόγραφα της βιβλιοθήκης

13:00–13:30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΟΓΔΟΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

13:30–14:00 **Εμμανουήλ Ξυνάδας**, Επίκουρος Καθηγητής Πατριαρχικής
Ανώτατης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Κρήτης
«Υποδείξεις» επί ψαλτικών ζητημάτων στο Τυπικό της
Ιεράς Μονής Διονυσίου Αγίου Όρους και η μελοποιητική
παραγωγή του διδασκάλου Ιωάσαφ Διονυσιάτου για την
κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της Μονής

14:00–14:30 **Αθανάσιος Ξενούδης**, MSc - Μουσικολόγος
Κυριακός Μοναχός Ζαχαριάδης ο Ξηροποταμηνός
(1856–1916)

14:30–15:00 **Ιωάννης Μπαρμπούτης**, Αφ. Καθηγητής ΑΠΘ, Επιστήμη και
Τεχνολογία του Ξύλου
Αξιοποίηση ξυλείας Αγίου Όρους

15:00–15:30 ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

